

การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์
โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครปฐม เขต 2

The Management of Academic Affairs for Organizing Online Instruction at
Phratamnak Suan Kulap Maha Mongkhon School, Nakhon Pathom Primary
Educational Service Area Office 2

¹สัชฎาภรณ์ เริงโรจน์ธนากุล และ ²ประทีป มากมิตร
¹Satchukan Roengrotthanakoon and ²Prateep Markmit

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
College of Innovation Management, Rajamangala University of Technology Rattanakosin,
Thailand.

Email: ¹satchukan2610@gmail.com, ²markmitr@yahoo.com

Received September 27, 2022; Revised November 8, 2022; Accepted January 7, 2023

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสำรวจสภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ 2) เพื่อสำรวจสภาพที่คาดหวังของการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ และ 3) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ รูปแบบของการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ พื้นที่วิจัยคือ โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและครู จำนวน 82 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.998 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง

ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านสภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ พบว่า อยู่ในระดับมาก 2) ด้านสภาพที่คาดหวังของการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ด้านจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนา จากค่ามากไปหาน้อย พบว่า อันดับแรก คือ ด้านระบบนำส่งสารสนเทศและการสื่อสาร อันดับสอง คือ ด้านระบบการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน อันดับสาม คือ ด้านระบบสนับสนุนการเรียน อันดับสี่ คือ ด้านผู้สอนและผู้เรียน อันดับห้า คือ ด้านการบริหารจัดการด้านเนื้อหาและสื่อการเรียน และอันดับหก คือ ด้านระบบการวัดและการประเมินผล ตามลำดับ

องค์ความรู้จากงานวิจัยนี้ จะช่วยในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ และวางแผนการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง และเป็นสารสนเทศนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ; การจัดการเรียนการสอน; รูปแบบการเรียนออนไลน์

Abstract

This article aimed to survey (1) the authentic conditions for managing academic affairs for organizing online instruction, (2) the expected conditions for managing academic affairs for organizing online instruction, and (3) to prioritize the need for developing the management of academic affairs for organizing online instruction. This study employed a quantitative approach. The research area is Phratamnak Suan Kulap Maha Mongkhon School, and the informants were 82 administrators and teachers. The research instrument was a questionnaire with a confidence value of 0.998. The mean, standard deviation, and modified priority need index were used to statistically analyze the data. The results of the research were as follows: (1) In terms of the reality of academic administration regarding online teaching and learning, it was found that it was at a high level. (2) As for the expected condition of academic administration regarding online teaching and learning, it was found that it was at the highest level. (3) The prioritized aspect of development needs in descending order, it was found that the first was information delivery and communication systems; the second was communication systems and learning interaction; the third was the learning support system, the fourth was the teacher and the learner, and the fifth was in terms of content and media management, and sixth place was measurement and evaluation systems, respectively.

Knowledge from this research will help in the development of online teaching and learning management and planning for academic administration in teaching and learning correctly as well as provide information leading to the creation of innovative teaching and learning management online.

Keywords: Management of academic affairs; teaching and learning management; online learning model

บทนำ

เทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันต้องยอมรับว่าได้เข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมากไม่ว่าจะทางใดก็ตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้วในวงการศึกษานำระบบการเรียนการสอนออนไลน์ (e-learning) เข้ามาบรรจุอยู่ในแผนนโยบายการพัฒนาทางการศึกษา จากระบบการเรียนการสอนเฉพาะในชั้นเรียนปรับเปลี่ยนมาเป็นระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต เป็นการผนวกเอาความรู้ความสามารถ เทคโนโลยี และผู้เชี่ยวชาญจากหลายแขนงสาขาวิชามาประมวลความรู้เข้าด้วยกัน แล้วนำมาพัฒนาเป็นซอฟต์แวร์อันที่จะนำไปสู่การนำเสนอองค์ความรู้ในรูปแบบการเรียนการสอนในรายวิชา สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสังคมโลกเข้าสู่ยุคหลังดิจิทัล ผู้คนมีเสรีภาพในการสื่อสารและแบ่งปันค่านิยม และองค์ความรู้สังคมโลกไร้พรมแดน โลกออนไลน์กลายเป็นพื้นที่ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และถูกนำมาบูรณาการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลเมืองหลายองค์กร เช่น การจัดการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ การจัดการสุขภาพ การแก้ปัญหาความยากจน จะช่วยให้เกิดแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการใช้พื้นที่สังคมออนไลน์บนโลกดิจิทัลของพลเมืองโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ชรินทร์ มั่งคั่ง และ นิติกร แก้วปัญญา, 2565)

จากวิกฤติการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา covid-19 ระลอกใหม่ทั่วประเทศมีความรุนแรงอยู่หลายพื้นที่ กระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา covid-19 ให้สถานศึกษาทุกระดับชั้นต้องปรับรูปแบบการเรียนการสอนจากการเรียนการสอนเป็นรูปแบบผสมผสานกันในรูปแบบ 5 On ได้แก่ On-Site, On-Air, Online, On-Demand และ On-Hand (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) ส่งผลให้โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ควบคุมสูงสุด (สีแดง) จึงไม่สามารถเปิดเรียนได้ตามปกติ ทำให้ครูผู้สอนและนักเรียนจะต้องปรับการเรียนการสอนจากการเรียนการสอน ในห้องเรียนปกติเป็นการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์เข้ามาช่วยทำการสอนของครูผู้สอนโดยให้ผู้เรียนเรียนผ่านทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งโรงเรียนจะต้องบริหารจัดการด้านการเรียนการสอนของครูและนักเรียนให้เป็นไปอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ แต่เนื่องจากครูและบุคลากรมีจำนวนมาก และประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ประกอบกับมีนักเรียนจำนวนมากและนักเรียนบางส่วนมาจากพื้นที่นอกจังหวัดหลายจังหวัด ทำให้โรงเรียนต้องกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถดำเนินการเรียนการสอนให้ไปได้ แสดงให้เห็นถึงการบริหารรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีความเหมาะสมกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา covid-19 ซึ่งประกอบด้วย เนื้อหาและสื่อการเรียน ระบบนำส่งสารสนเทศ ระบบการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน ระบบการวัดและการประเมินผล ระบบสนับสนุนการเรียน และผู้สอนและผู้เรียน (ฐาปนีย์ ธรรมเมธา, 2557) เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพตามบริบทของโรงเรียน

จากสภาพปัญหาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ของโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ซึ่งมีความจำเป็นที่ต้องดำเนินการเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและแก้ไขการเรียนการสอนออนไลน์ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจสภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล
2. เพื่อสำรวจสภาพที่คาดหวังของการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล
3. เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

ถนอมพร เลหาจรัสแสง (2545) มีความเห็นว่าองค์ประกอบของ E-Learning ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) เนื้อหา คือ เนื้อหาการเรียนซึ่งผู้สอนได้จัดทำให้แก่ผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนมีหน้าที่ในการใช้เวลาส่วนใหญ่ศึกษาเนื้อหาด้วยตนเอง 2) ระบบบริหารจัดการรายวิชา เป็นเสมือนระบบที่รวบรวมเครื่องมือซึ่งออกแบบไว้เพื่อให้ความสะดวกแก่ผู้ใช้ในการจัดการกับการเรียนการสอนออนไลน์นั่นเอง ซึ่งในที่นี้อาจแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน และผู้บริหารระบบเครือข่าย 3) โหมดการติดต่อสื่อสาร องค์ประกอบสำคัญของ E-Learning ที่ขาดไม่ได้อีกประการหนึ่งก็คือ การจัดให้ผู้เรียน สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้สอน วิทยากร ผู้เชี่ยวชาญอื่น ๆ

รวมทั้งผู้เรียนด้วยกันในลักษณะที่หลากหลายและสะดวกต่อการใช้ กล่าวคือ มีเครื่องมือที่จัดทำให้ผู้เรียนไว้วางใจได้มากกว่า 1 แบบ รวมทั้งเครื่องมือเหล่านั้นจะต้องมีความสะดวกใช้ (User-friendly) ด้วย 4) แบบฝึกหัด/แบบทดสอบองค์ประกอบสุดท้ายของ E-Learning แต่ไม่ได้มีความสำคัญน้อยที่สุดแต่อย่างใด ได้แก่ การจัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการโต้ตอบกับเนื้อหาในรูปแบบของการทำแบบฝึกหัด และทดสอบ ความรู้

เกียรติพงษ์ อุดมธนะธีระ (2551) ได้เสนอองค์ประกอบของ E-Learning หรือการเรียนออนไลน์ไว้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ระบบบริหารการศึกษา หรือ ระบบบริหารการเรียน ส่วนนี้เป็นหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญ ทำหน้าที่ควบคุม และประสานงานให้ระบบดำเนินไปอย่างถูกต้อง 2) เนื้อหารายวิชา ส่วนนี้เป็นหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้สอน 3) การสื่อสารในระบบ การเรียนทางไกล โดยทั่วไปแล้วมักจะเป็นการเรียนด้วยตัวเอง โดยผู้เรียนไม่ต้องมาเข้าที่ห้องเรียนเหมือนปกติ ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้ได้จากสื่อการเรียนการสอนที่มีการจัดเตรียมไว้ 4) การวัดผลการเรียน การสอบการวัดผลการเรียน เป็นส่วนประกอบสำคัญที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนในแบบ e-learning มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เพราะกิจกรรมใดที่เราไม่สามารถวัดผลได้ก็ยากที่เราจะทำการปรับปรุงได้

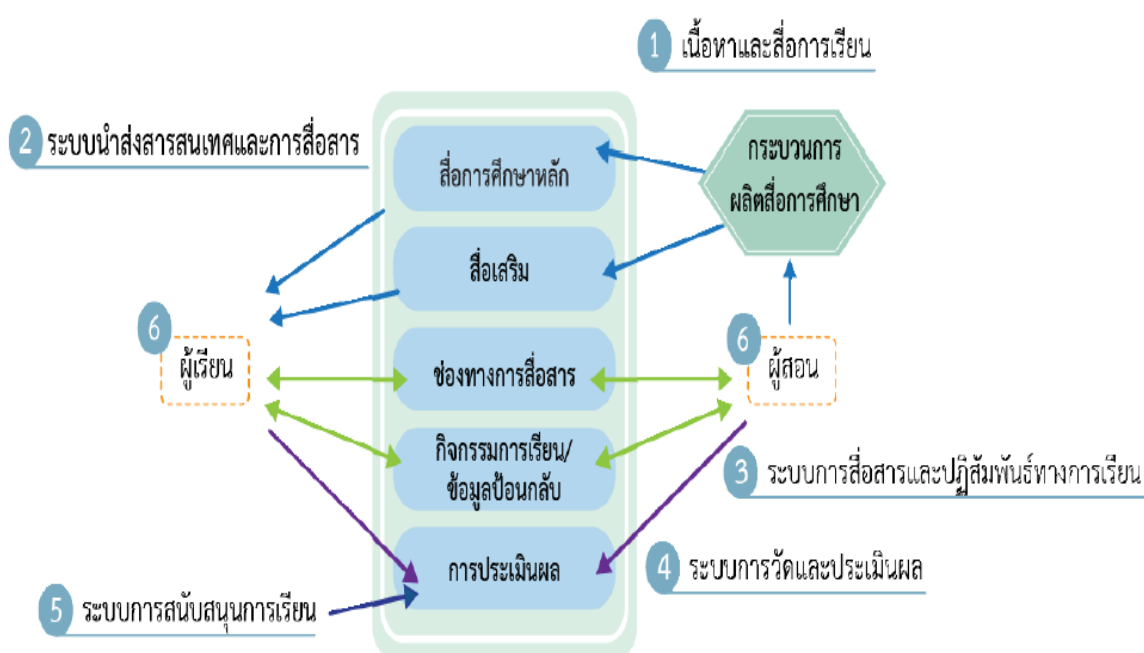
ฐาปณีย์ ธรรมเมธา (2557) ได้อธิบายองค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนแบบอีเลิร์นนิ่งหรือการเรียนการสอนออนไลน์ ตามรูปแบบการใช้อีเลิร์นนิ่ง ทั้งระบบการเรียนการสอนเป็นหลัก ซึ่งการจัดการเรียนการสอนแบบอีเลิร์นนิ่งสามารถแบ่งองค์ประกอบสำคัญที่ต้องคำนึงถึง 6 องค์ประกอบ คือ 1) เนื้อหาและสื่อการเรียน คือ เนื้อหาที่ผู้สอนได้จัดรวบรวมไว้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้เวลาส่วนใหญ่ได้ศึกษาและค้นคว้าได้ด้วยตนเอง 2) ระบบนำส่งสารสนเทศและการสื่อสารระบบนำส่งสารสนเทศในที่นี้ ได้แก่ ระบบบริหารจัดการเรียนการสอน เครื่องมือนำส่งสารในอินเทอร์เน็ต อุปกรณ์และเครื่องมือในการเรียนอีเลิร์นนิ่ง เป็นต้น 3) ระบบการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน การสื่อสารและการสร้างปฏิสัมพันธ์ในการเรียนแบบอีเลิร์นนิ่งนั้นต้องใช้เทคโนโลยีการนำส่งสารสนเทศและการสื่อสาร ในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่สามารถเชื่อมผู้เรียนและผู้สอนที่อยู่ไกลกันให้สามารถสื่อสารและปฏิสัมพันธ์กันเสมือนอยู่ในสถานที่เดียวกัน 4) ระบบการวัดและการประเมินผลต้องสามารถใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีนำส่งสารและการสื่อสารที่วัดและการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนเช่นเดียวกับการเรียนในชั้นเรียน 5) ระบบสนับสนุนการเรียน ระบบสนับสนุนการเรียนอีเลิร์นนิ่ง ควรมีทั้งระบบสนับสนุนการเรียนด้านเทคนิค ระบบสนับสนุนการเรียนด้านวิชาการ และระบบสนับสนุนด้านสังคม และ 6) ผู้สอนและผู้เรียน การปฏิบัติตัวที่ถูกต้องจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนการสอนได้อย่างดี

วิทยา วาโย อภิรติ เจริญกุล ฉัตรสุตา กานกายนันต์ และจรรยา คนใหญ่ (2563) ได้สรุป องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ไว้ 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ผู้สอน คือ เป็นผู้ถ่ายทอดองค์ประกอบความรู้เนื้อหาต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจ 2) ผู้เรียน คือ นักเรียน นิสิต นักศึกษาที่ทำหน้าที่รับเนื้อหา หรือองค์ความรู้จากผู้สอน รวมถึงประสบการณ์และมุมมองที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้จากผู้สอน 3) เนื้อหา ควรมีการออกแบบตามโครงสร้างรายวิชา มีการวางรูปแบบ แผนผังที่สอดคล้องกับรายวิชาใน ความถูกต้องของเนื้อหา 4) สื่อการเรียนและแหล่งเรียนรู้ ผู้เรียนจะเกิดความสนใจในเนื้อหา สื่อการเรียนรู้ต้องน่าสนใจ มีความแปลกตา ดึงดูดผู้เรียน เพื่อเป็นการจูงใจและกระตุ้น ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี 5) กระบวนการจัดการเรียนรู้ ควรมีลักษณะเป็นขั้นตอนเรียงตามลำดับดังนี้ หัวข้อการเรียนรู้ วัดดูประสงค์ เนื้อหา สื่อการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการวัดประเมินผล โดยอาศัย เทคโนโลยีสารสนเทศ กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรเกิดจากการออกแบบที่เป็นขั้นตอนตามวิธีการจัดการ 6) ระบบการติดต่อสื่อสาร แบ่งออกเป็นสื่อสื่อสารทางเดียว และการสื่อสารสองทาง 7) ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ สัญญาณเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นช่องทางสำหรับการอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ และ 8) การวัดและการประเมินผลเพื่อคุณภาพที่ดี องค์ประกอบนี้จำเป็นอย่างยิ่งต่อการวัดคุณภาพของผลลัพธ์ในรูปแบบที่ตรวจสอบได้การวัดการประเมินทำให้หลากหลายรูปแบบ

เจริญ ภูวิจิตร (2564) มีความเห็นว่าการจัดการสอนแบบออนไลน์มีองค์ประกอบ ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหา สื่อการเรียนและแหล่งเรียนรู้กระบวนการจัดการเรียนรู้ ระบบการติดต่อสื่อสาร ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ การวัดและการประเมินผล โดยรูปแบบการเรียนการสอนมีหลากหลายวิธี ที่จะทำให้อุ้สอนและผู้เรียน มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันได้ ทุกที่ ทุกเวลา เพื่อไปสู่เป้าหมายเดียวกันในการเรียนรู้วิถีใหม่ (New Normal)

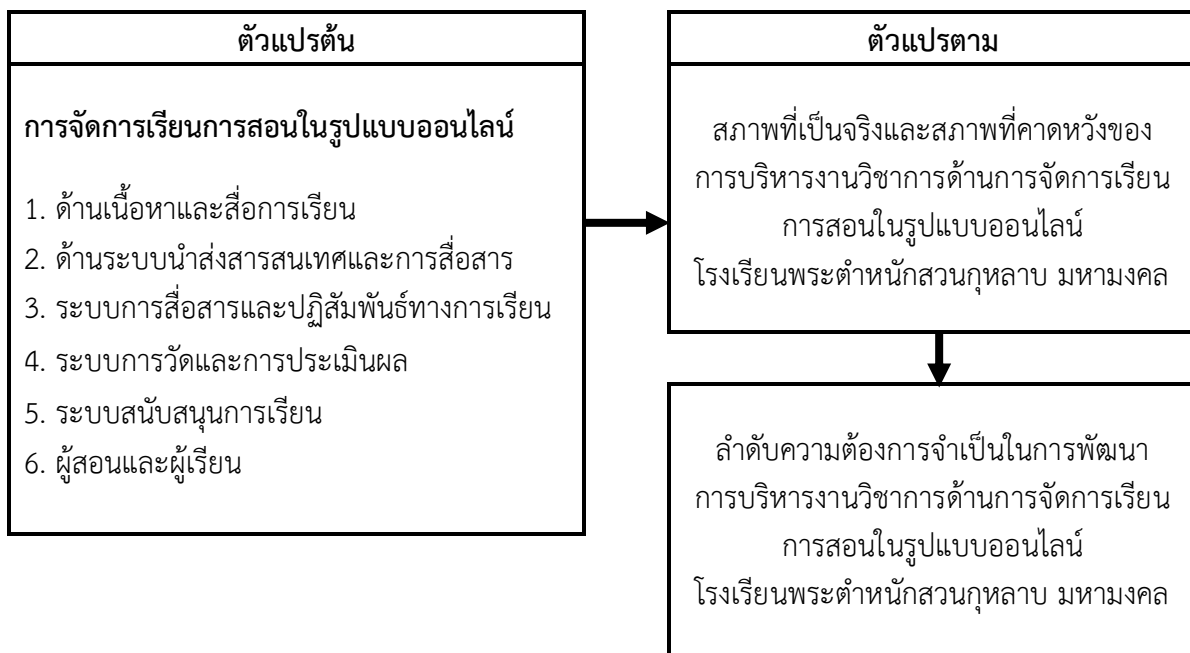
จากแนวคิดเรื่ององค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงได้พิจารณาเลือก องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนแบบอีเลิร์นนิ่ง ฐาปนีย์ ธรรมเมธา (2557) เป็นแนวทางกำหนด องค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในการศึกษา ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับบริบทของโรงเรียน ในการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ เนื้อหาและสื่อการเรียน ระบบการนำส่งสารสนเทศและการสื่อสาร ระบบการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน ระบบการวัด และการประเมินผล ระบบสนับสนุนการเรียน และ ผู้สอนและผู้เรียน

จากแนวคิดเรื่ององค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงได้พิจารณาเลือก องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนแบบอีเลิร์นนิ่ง ฐาปนีย์ ธรรมเมธา (2557) เป็นแนวทางกำหนด องค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในการศึกษา ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับบริบทของโรงเรียน ในการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ เนื้อหาและสื่อการเรียน ระบบการนำส่งสารสนเทศและการสื่อสาร ระบบการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน ระบบการวัด และการประเมินผล ระบบสนับสนุนการเรียน และ ผู้สอนและผู้เรียน ดังแผนภาพ

จะเห็นได้ว่าทั้ง 6 องค์ประกอบมีความสัมพันธ์กัน เริ่มตั้งแต่เนื้อหาและสื่อการสอนที่ต้องมีกระบวนการผลิตสื่อการศึกษาทั้งสื่อหลักและสื่อเสริมโดยผู้สอนแล้วส่งไปยังผู้เรียนผ่านระบบนำส่งสารสนเทศและการสื่อสาร มีระบบสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนสามารถสื่อสารในกิจกรรมการเรียนและให้ข้อมูลป้อนกลับ มีระบบการวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสมในการเรียนออนไลน์ และมีระบบการสนับสนุนให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้ด้วยและมีลักษณะเหมือนการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ พื้นที่การวิจัยคือ โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ประชากร คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำนวน 82 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 1 ชนิด ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเพื่อสำรวจสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังในการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล จำนวน 6 ด้าน จำนวน 55 ข้อ ดังนี้ 1) ด้านเนื้อหาและสื่อการเรียน จำนวน 10 ข้อ 2) ด้านระบบนำส่งสารสนเทศ และการสื่อสาร จำนวน 10 ข้อ 3) ด้านระบบการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน จำนวน 7 ข้อ 4) ด้านระบบการวัดและการประเมินผล จำนวน 9 ข้อ 5) ด้านระบบสนับสนุนการเรียน จำนวน 9 ข้อ และ 6) ด้านผู้สอนและผู้เรียน จำนวน 10 ข้อ มีรูปแบบของการให้ตอบข้อมูลแบบตอบสองคู่ (Dual-Response Format) โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดประเด็น เพื่อสร้างแบบสอบถาม

2) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย และนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ ความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) พร้อมนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ โดยใช้เกณฑ์พิจารณาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์หรือเนื้อหา (IOC) ที่มีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่า มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.33 – 1.00 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะผู้ทรงคุณวุฒิและตัดข้อคำถามที่ไม่ผ่านเกณฑ์ เหลือข้อคำถาม จำนวน 55 ข้อ นำ

แบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์ ไปทดลองใช้ กับครูในโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐ ประสาท) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 4 คน ครูจำนวน 26 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค Cronbach (1990) พบว่าค่าความเชื่อมั่น มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.998 แล้วนำ แบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจริง ทำการเก็บข้อมูลและรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยการแจกแบบสอบถาม ไป จำนวน 82 คน ได้ที่สมบูรณ์กลับคืน 82 คน แล้วนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ โดยดำเนินการดังนี้ นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 เกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดแบบตรวจสอบรายการ นำมาแจกแจงความถี่เป็น รายข้อ ใช้วิเคราะห์คำนวณหาค่าร้อยละ นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ คาดหวังในการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ ซึ่งเป็นแบบสอบถาม มาตรงส่วน ประเมินค่า มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ จากนั้นนำไปบันทึกและวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อสำรวจว่าสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังในการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการ เรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ อยู่ในระดับใด แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลความหมาย รายข้อ รายด้าน และความหมายในภาพรวม การแปลผลค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)และนำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 มาวิเคราะห์ค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (Priority Needs Index: PNI_{modified}) สุวิมล ว่องวาณิช (2550)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 82 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 78.05 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 21.95 ส่วนใหญ่มีอายุ 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.78 รองลงมาอายุ 40 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 30.49 และอายุน้อยกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.73 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญา ตรี คิดเป็นร้อยละ 59.76 รองมา ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เป็นร้อยละ 40.24 และ ส่วนใหญ่มี ประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 41.46 รองลงมามีประสบการณ์ทำงาน 5 – 10 ปี คิดเป็น ร้อยละ 39.03 และมีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.51 ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน รูปแบบออนไลน์ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก โดยเรียงอันดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรก ได้แก่ ด้านระบบการวัดและการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.21$, $\sigma = 0.65$) อันดับสอง คือ ด้านเนื้อหาและสื่อการเรียน ($\mu = 4.10$, $\sigma = 0.64$) อันดับสาม คือด้านผู้สอนและผู้เรียน ($\mu = 4.10$, $\sigma = 0.66$) อันดับสี่ คือ ด้านสนับสนุนการเรียน ($\mu = 3.96$, $\sigma = 0.77$) อันดับห้า คือ ด้านระบบการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ ทางการเรียน ($\mu = 3.90$, $\sigma = 0.66$) สำหรับอันดับที่หก คือ ด้านระบบนำส่งสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยต่ำ ที่สุด ($\mu = 3.73$, $\sigma = 0.71$) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล โดยรวมและรายด้าน

ที่	สภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์	N = 82		ระดับ	อันดับ
		μ	σ		
1.	ด้านเนื้อหาและสื่อการเรียน	4.10	0.64	มาก	2

122 | การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ
มหาวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

2.	ด้านระบบนำส่งสารสนเทศและการสื่อสาร	3.73	0.71	มาก	6
3.	ด้านระบบการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน	3.90	0.66	มาก	5
4.	ด้านระบบการวัดและการประเมินผล	4.21	0.65	มาก	1
5	ด้านระบบสนับสนุนการเรียน	3.96	0.77	มาก	4
6.	ด้านผู้สอนและผู้เรียน	4.10	0.66	มาก	3
ค่าเฉลี่ยโดยรวม		4.00	0.68	มาก	

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่คาดหวังของการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงอันดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรก ได้แก่ ด้านระบบสนับสนุนการเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.78$, $\sigma = 0.47$) อันดับที่สอง ด้านระบบการวัดและการประเมินผล ($\mu = 4.77$, $\sigma = 0.46$) และด้านผู้สอนและผู้เรียน ($\mu = 4.77$, $\sigma = 0.46$) อันดับที่สี่ คือ ด้านระบบนำส่งสารสนเทศและการสื่อสาร ($\mu = 4.76$, $\sigma = 0.47$) อันดับที่ยี่ห้า คือ ด้านการบริหารจัดการด้านเนื้อหาและสื่อการเรียน ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.46$) สำหรับอันดับที่หก คือ ด้านระบบการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.47$) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพที่คาดหวังของการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหาวิทยาลัย โดยรวมและรายด้าน

ที่	สภาพที่คาดหวังของการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์	N = 82		ระดับ	อันดับ
		μ	σ		
1.	ด้านการบริหารจัดการด้านเนื้อหาและสื่อการเรียน	4.75	0.46	มากที่สุด	5
2.	ด้านระบบนำส่งสารสนเทศและการสื่อสาร	4.76	0.47	มากที่สุด	4
3.	ด้านระบบการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน	4.73	0.47	มากที่สุด	6
4.	ด้านระบบการวัดและการประเมินผล	4.77	0.46	มากที่สุด	2
5	ด้านระบบสนับสนุนการเรียน	4.78	0.47	มากที่สุด	1
6.	ด้านผู้สอนและผู้เรียน	4.77	0.46	มากที่สุด	2
ค่าเฉลี่ยโดยรวม		4.76	0.47	มากที่สุด	

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ อันดับแรก คือ ด้านระบบนำส่งสารสนเทศและการสื่อสาร ($PNI_{modified} = 0.276$) อันดับสอง คือ ด้านระบบการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน ($PNI_{modified} = 0.213$) อันดับสาม คือ ด้านระบบสนับสนุนการเรียน ($PNI_{modified} = 0.207$) อันดับสี่ คือ ด้านผู้สอนและผู้เรียน ($PNI_{modified} = 0.163$) อันดับห้า คือ ด้านการบริหารจัดการด้านเนื้อหาและสื่อการเรียน ($PNI_{modified} = 0.159$) และอันดับหก คือ ด้านระบบการวัดและการประเมินผล ($PNI_{modified} = 0.133$) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล

การบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน รูปแบบออนไลน์	สภาพที่เป็นจริง			สภาพที่คาดหวัง			PNI	ลำดับ
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ		
1.ด้านการบริหารจัดการด้านเนื้อหาและสื่อการเรียน	4.10	0.64	มาก	4.75	0.46	มากที่สุด	0.159	5
2.ด้านระบบนำส่งสารสนเทศและการสื่อสาร	3.73	0.71	มาก	4.76	0.47	มากที่สุด	0.276	1
3.ด้านระบบการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน	3.90	0.66	มาก	4.73	0.47	มากที่สุด	0.213	2
4.ด้านระบบการวัดและการประเมินผล	4.21	0.65	มาก	4.77	0.46	มากที่สุด	0.133	6
5.ด้านระบบสนับสนุนการเรียน	3.96	0.77	มาก	4.78	0.47	มากที่สุด	0.207	3
6.ด้านผู้สอนและผู้เรียน	4.10	0.66	มาก	4.77	0.46	มากที่สุด	0.163	4

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยรวมอภิปรายผล ดังนี้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า สภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้เป็นเพราะข้อคำถามในแต่ละด้าน อันได้แก่ ด้านการบริหารจัดการด้านเนื้อหาและสื่อการเรียน ด้านระบบนำส่งสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านระบบการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน ด้านระบบการวัดและการประเมินผล ด้านระบบสนับสนุนการเรียน และด้านผู้สอนและผู้เรียน ได้รับการตอบจากผู้บริหารและครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล เป็นโรงเรียนที่ค่อนข้างมีความพร้อมระดับหนึ่งต่อการบริหารจัดการด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาในรูปแบบหนึ่ง ที่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยทำการสอนของครูผู้สอนโดยให้ผู้เรียนเรียนผ่านทางอินเทอร์เน็ต สอดคล้องกับ ฐาปนีย์ ธรรมเมธา (2557) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนออนไลน์ มีองค์ประกอบที่สำคัญ ประกอบด้วย เนื้อหาและสื่อการเรียน ระบบนำส่งสารสนเทศ ระบบการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน ระบบการวัดและการประเมินผล ระบบสนับสนุนการเรียน และผู้สอนและผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิรดิล คำศิริรักษ์ (2563) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพที่เป็นจริง สภาพที่คาดหวังและความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการโรงเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล พบว่า สภาพที่เป็นจริงการบริหารจัดการโรงเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ทั้ง 6 มิติ โดยภาพรวม สภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก

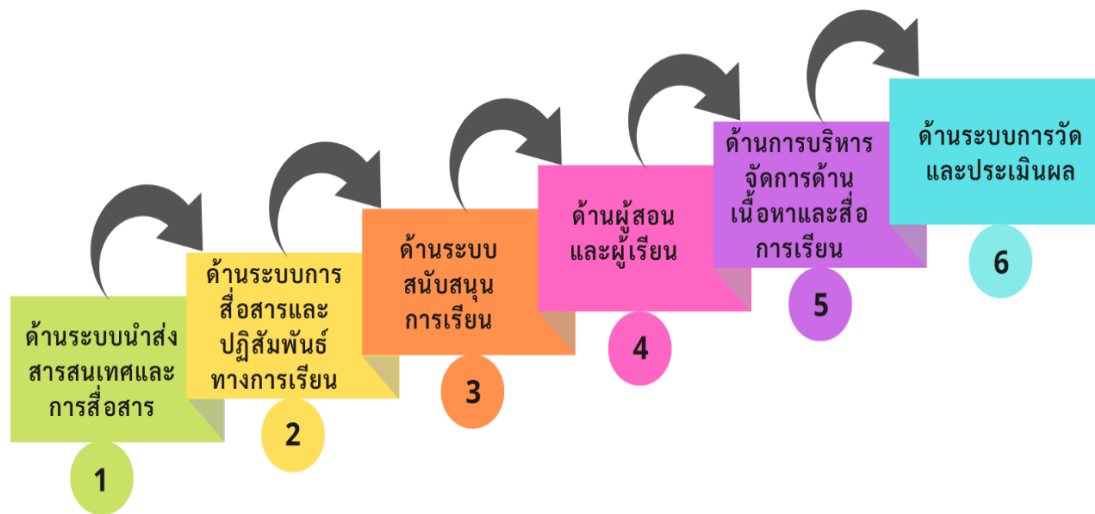
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า สภาพที่คาดหวังของการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผลการวิจัยในแต่ละด้าน ซึ่งประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการด้านเนื้อหาและสื่อการเรียน ด้าน

ระบบนำส่งสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านระบบการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน ด้านระบบการวัดและการประเมินผล ด้านระบบสนับสนุนการเรียน และด้านผู้สอนและผู้เรียน ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและครูมีความคาดหวังที่จะให้โรงเรียนดำเนินการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ให้ดีขึ้น เพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนมีความพร้อม และนักเรียนสะดวกสบายในการเข้าถึงการเรียนรู้เสมือนได้มาเรียนปกติที่โรงเรียน หากโรงเรียนมีระบบการจัดการที่ไม่ดี ก็จะทำให้เกิดผลกระทบในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรในองค์กร ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้เกี่ยวข้องจึงมีความคาดหวังว่าโรงเรียนสามารถพัฒนาต่อยอดให้มีประสิทธิภาพได้มากขึ้นกว่าสภาพความเป็นจริงที่เป็นอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย วชิรดิล คำศิริรักษ์ (2563) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพที่เป็นจริง สภาพที่คาดหวังและความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการโรงเรียน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล พบว่า สภาพที่คาดหวัง การบริหารจัดการโรงเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ทั้ง 6 มิติอยู่ในระดับ มากที่สุด และโดยภาพรวม สภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ อันดับแรก คือ ด้านระบบนำส่งสารสนเทศและการสื่อสาร อันดับสอง คือ ด้านระบบการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน อันดับสาม คือ ด้านระบบสนับสนุนการเรียน อันดับสี่ คือ ด้านผู้สอนและผู้เรียน อันดับห้า คือ ด้านการบริหารจัดการด้านเนื้อหาและสื่อการเรียน และอันดับสุดท้าย คือ ด้านระบบการวัดและการประเมินผล ทั้งนี้เนื่องจากระบบนำส่งสารสนเทศและการสื่อสารซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เสถียร เครื่องมือ และอุปกรณ์การส่งสารสนเทศของครูมีความพร้อม ระบบการนำส่งสารสนเทศที่ความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียนระบบนำส่งสารสนเทศและการสื่อสารที่สะดวกและเข้าถึงง่าย มีสภาพความเป็นจริงโดยรวมต่ำสุดในองค์ประกอบแต่ละด้านของการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ ในขณะที่ความหวังในแต่ละด้านไม่ค่อยต่างกันนัก จึงทำให้เกิดระยะห่างระหว่างความเป็นจริงกับสภาพที่คาดหวังมากกว่าด้านอื่น ๆ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาอันดับแรก สอดคล้องกับ ฐานันท์ ธรรมเมธา (2557) ที่กล่าวว่าระบบนำส่งสารสนเทศและการสื่อสารมีหลายรูปแบบทั้งแบบที่ใช้เทคโนโลยีจำนวนน้อยจนถึงระบบที่ใช้เทคโนโลยีจำนวนมากชนิด หากสถาบันการศึกษาหรือผู้สอนเลือกใช้ระบบการนำส่งสารสนเทศและการสื่อสารที่เหมาะสมกับลักษณะผู้เรียน และมีความเสถียร ย่อมจะช่วยส่งเสริมให้เกิดคุณภาพในการจัดการเรียนได้อย่างดี และสอดคล้องกับ (วิทยา วาโย, อภิรดี เจริญกุล, ฉัตรสุตา กานกายนต์ และจรรยา คนใหญ่, 2563) ที่กล่าวว่าระบบการติดต่อสื่อสาร มีส่วนสำคัญทำให้การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ประสบความสำเร็จได้ สอดคล้องกับ (ชรินทร์ มั่งคั่ง และ นิติกร แก้วปัญญา, 2565) นำเสนอว่า การศึกษามารยาทดิจิทัลของพลเมืองก้าวหน้าผ่านห้องเรียนดิจิทัลพลิกพลันจะช่วยให้เกิดแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการใช้พื้นที่สังคมออนไลน์บนโลกดิจิทัลของพลเมืองโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัยนี้ได้มาจากการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ ทำให้เห็นถึงลำดับความสำคัญที่ต้องพัฒนาก่อนหลัง ขององค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหาวิทยาลัย ตามลำดับ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

สรุป

ผลการศึกษาสภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสภาพที่คาดหวังของการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ พบว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ อันดับแรก คือ ด้านระบบนำส่งสารสนเทศและการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า สภาพที่เป็นจริงด้านระบบนำส่งสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรมีการศึกษาและหาแนวทางในการพัฒนาเนื่องจากระบบดังกล่าวมีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนออนไลน์

2. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า สภาพที่คาดหวังด้านระบบสนับสนุนการเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรมีการสำรวจความพร้อมของผู้เรียน มีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนในการเรียนออนไลน์ และสำรวจความคิดเห็นและปัญหาของผู้เรียนเพื่อนำมาปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนออนไลน์

3. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า การจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล ผู้บริหารสามารถนำมาเป็นแนวทางในดำเนินการพัฒนาตามลำดับก่อนหลังได้โดยเรียงลำดับจากผลการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ สามารถใช้เป็นแนวทางวิจัยต่อยอดเพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาในแต่ละด้าน
2. ควรมีการวิจัยเชิงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการบริหารงานวิชาการด้านจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักศึกษา
3. ควรมีการศึกษาเชิงนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนออนไลน์

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเลื่อนเวลาเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ของกระทรวงศึกษาธิการ. สืบค้นเมื่อ 5 ธันวาคม 2564 จาก <https://moe360.blog/2021/05/19/19-may-2564/>
- เกียรติพงษ์ อุดมธนะธีระ (2551). E-Learning องค์ประกอบของการเรียนรู้โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์. สืบค้นเมื่อ 5 ธันวาคม 2564, จาก <https://www.iok2u.com/index.php/article/information-technology/1413-e-learning-e-learning-element>
- เจริญ ภูวิจิตร. (2564). การจัดการเรียนรู้ทางออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล. สืบค้นเมื่อ 18 พฤศจิกายน 2564, จาก <http://www.nidtep.go.th/2017/publish/doc/20210827.pdf>
- ชรินทร์ มั่งคั่ง และ นิติกร แก้วปัญญา. (2565). การบ่มเพาะมารยาทดิจิทัล: วิธีสอนออนไลน์เพื่อการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นพลเมืองก้าวหน้าในห้องเรียนสังคมศึกษาเสมือนจริง. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 6(1), 204-214.
- ฐานิย์ ธรรมเมธา. (2557). อีเลิร์นนิ่ง: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ e-Learning: from theory to practice. กรุงเทพฯ: สหมิตรพรังดิงแอนด์พับลิชชิง.
- ณอมพร เลหาจรัสแสง. (2545). Designing e-Learning หลักการออกแบบและสร้างเว็บเพื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วชิรตล คำศิริรักษ์. (2563). สภาพที่เป็นจริง สภาพที่คาดหวังและความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการโรงเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล. หนองคาย: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21.
- วิทยา วาโย, อภิรติ เจริญกุล, ฉัตรสุดา กานกายนต์ และจรรยา คนใหญ่. (2563). การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19: แนวคิดและการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน. วารสารศูนย์อนามัยที่ 14(34), 285-298.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.